

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
“PARK” D.O.O. SARAJEVO
ZA 2008.GODINU**

Broj: 061/09

Sarajevo, juli 2009. godine

**UPRAVI KANTONALNOG JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA
„PARK“ d.o.o. SARAJEVO****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Predmet revizije***

Izvršili smo reviziju priloženog bilansa stanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Park“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu – Društvo) sa stanjem na dan 31.12.2008. godine i odgovarajućeg bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je završila na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije, prevare ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja preduzeća sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji BiH („Sl. novine Federacije BiH“ br: 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka zasnovan je na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalim usljed korupcije, prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

1. U revidiranim postupcima javnih nabavki u svim slučajevima nisu u potpunosti ispoštovane procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama BiH i njegovim provedbenim aktima. U slučajevima dodjele ugovora putem otvorenih postupaka, uz objavljene kriterije ekonomski najpovoljnije ponude, nije navedeno relativno učešće za svaki podkriterij; u obavještenjima o nabavkama nije objavljeno mjesto, datum i vrijeme otvaranja ponuda; otvaranje ponuda nije bilo neposredno nakon isteka roka za njihov prijem; prilikom ocjenjivanja ponuda vrednovan je i bonitet ponuđača, kriterij koji u pojedinim slučajevima nije bio ni objavljen, a koji u biti predstavlja kvalifikacioni kriterij, o čemu je pojašnjeno u tački 4.14. izvještaja;
2. U bilansu stanja iskazani su stanovi knjigovodstvene vrijednosti 239.768 KM čiji je postupak privatizacije u toku, po osnovu kojih Društvo ne ostvaruje, niti očekuje pritanje ekonomske

koristi, što nije u skladu sa odredbama člana 2. i 16. Zakona o početnom bilansu preduzeća i banaka i zahtjevima iz paragrafa 7. MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, o čemu je obrazloženo u tački 4.5. izvještaja;

3. Obračun plaća nije se vršio prema usvojenim aktima i koeficijentima iz pojedinačnih ugovora o radu, već prema neto satnicama, o čemu je šire obrazloženo u tački 4.10. izvještaja;
4. Upisani osnovni kapital iskazan u knjigovodstvu značajno se razlikuje od registrovanog. Prema podacima u knjigovodstvu, u okviru ukupno iskazanog upisanog osnovnog kapitala u iznosu od 13.108.060 KM, pored državnog iskazan je i dioničarski kapital u iznosu od 635.845 KM, utvrđen 1998. godine, na osnovu revizije prethodno izvršene vlasničke transformacije, obavljene u skladu sa važećim propisima o privatizaciji preduzeća, dok je kod nadležnog registarskog suda upisan i registrovan osnovni kapital u novcu u iznosu od 10.000 KM, kao 100 % državni kapital, u vlasništvu Kantona Sarajevo, o čemu je pojašnjeno u tački 4.8. izvještaja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Park“ d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2008. godine, rezultate poslovanja i novčani tok za godinu koja je završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Park“ d.o.o. Sarajevo u toku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom, osim za napomene navedene u tački 1. i 3. u prethodnom pasusu.

Sarajevo, 08.07.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2008. GODINE	2
BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31.12.2008.	3
IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA ZAKLJUČNO SA 31.12.2008.....	4
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31.12.2008.....	5
1. UVOD	6
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3. REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
4. NALAZI I PREPORUKE	7
4.1 Prethodno iskustvo sa klijentom.....	7
4.2 Sistem internih kontrola	8
4.3 Obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti i zakonska uskladenost.....	9
4.4 Plan poslovanja i finansijski plan	9
4.5 Stalna sredstva	10
4.6 Potraživanja	12
4.7 Novac i novčani ekvivalenti	13
4.8 Obaveze	13
4.9 Kapital.....	15
4.10 Prihodi.....	16
4.11 Rashodi	17
4.12 Finansijski rezultat.....	18
4.13 Sudski sporovi	18
4.14 Nabavke	18
5. KOMENTAR	20

B I L A N S   S T A N J A na dan 31.12.2008. godine

O p i s	31.12.2008.	31.12.2007.
STALNA SREDSTVA	14.426.630	13.532.900
Stalna nematerijalna sredstva	44.684	7.922
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.970.718	13.094.154
Zemljišta	8.927.537	8.927.537
Građevinski objekti	2.795.667	2.869.001
Postrojenja, oprema i transportna sredstva	1.229.874	1.026.545
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	777.872	31.303
Stambene zgrade i stanovi	239.768	239.768
Biološka imovina	29.141	44.470
Ostala stalna materijalna sredstva	3.100	3.445
Ulaganja u nekretnine	378.813	382.023
Dugoročna razgraničenja	174	886
TEKUĆA SREDSTVA	1.870.320	3.278.092
Zalihe	950.720	903.958
Potraživanje od prodaje	570.485	591.628
Druga kratkoročna potraživanja	74.546	102.646
Novac i novčani ekvivalenti	267.768	1.678.660
Aktivna vremenska razgraničenja	6.801	1.200
UKUPNA AKTIVA	16.296.950	16.810.992
Vanbilansna evidencija	424.746	460.735
KAPITAL	13.733.617	13.577.400
Upisani osnovni kapital	13.108.060	13.108.060
Ostale rezerve	176.442	99.729
Akumulirana (zadržana) dobit	449.115	369.611
OBAVEZE	2.563.333	3.233.592
Dugoročne obaveze	1.308.662	1.527.449
Dugoročne finansijske obaveze	3.752	82.252
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	1.304.910	1.445.197
Kratkoročne obaveze	1.254.671	1.706.143
Kratkoročne finansijske obaveze	181.026	248.014
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze	937.116	1.321.600
Pasivna vremenska razgraničenja	136.529	136.529
UKUPNA PASIVA	16.296.950	16.810.992
Vanbilansna evidencija	424.746	460.735

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Isti su usvojeni od strane Nadzornog odbora na sjednici održanoj 25.02.2009. godine.

BILANS USPJEHA za godinu koja je završila 31.12.2008.

O p i s	31.12.2008.	31.12.2007
Prihod od prodaje	7.536.867	6.772.093
Troškovi za prodano	6.929.870	6.269.511
Bruto dobit	606.997	502.582
Troškovi distribucije	455.546	404.615
Troškovi uprave i administracije	1.272.186	1.074.316
Gubitak od operativne aktivnosti	1.120.735	976.349
Drugi finansijski prihodi	88.727	9.956
Promjena vrijednosti biološke imovine	5.649	23.691
Rashodi po osnovu kamata	10.319	106.342
Drugi finansijski rashodi	7.449	-
Dobit od finansijske aktivnosti	76.608	
Gubitak od finansijske aktivnosti		72.695
Dobici od prodaje stalne imovine		19.057
Ostali prihodi	1.299.221	1.286.462
Gubici od umanjenja vrijednosti stalne imovine	1.795	2.474
Gubici od prodaje stalne imovine	1.742	5.939
Ostali rashodi	74.251	80.344
Dobit od ostalih aktivnosti	1.221.433	1.216.762
Dobit perioda	177.306	167.718
Porez na dobit	21.090	14.291
Neto dobit perioda	156.216	153.427

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Isti su usvojeni od strane Nadzornog odbora na sjednici održanoj 25.02.2009. godine.

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA zaključno sa 31.12.2008.

(INDIREKTNA METODA)

O p i s	Oznaka	IZNOS tekuća godina	IZNOS prethodna godina
Gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti			
1 Neto dobit (gubitak)		156.216	153.427
Usklađivanje za:			
2 Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	(+)	2.848	2.800
3 Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4 Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	(+)	408.624	376.453
5 Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	6.381	8.413
6 Usklađivanje po osnovu finansijskih stalnih sredstava	+(-)		
7 Nerealiz.rash.(prihodi) kod razm.valuta na trž. (kursne razlike)	+(-)		
8 Ostala uskl. za neg.stavke i tok.koji se odnose na ulag.i fin.akt.	+(-)		
9 Svega 2 do 8		417.853	387.666
10 Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(46.762)	(74.313)
11 Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	21.144	(1.506)
12 Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	28.100	589.438
13 Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(4.889)	(88)
14 Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	291.820	16.238
15 Povećanje (smanjenje) ostalih obaveza	+(-)	(755.146)	(5.582)
16 Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(140.287)	734.102
17 Svega 10 do 16		(606.020)	1.258.289
18 A. Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		(31.951)	1.799.382
Novčani tok od ulagačkih aktivnosti			
19 Nabavka (prodaja) stalnih nematerijalnih sredstava	- (+)	(39.610)	-
20 Nabavka (prodaja) stalnih materijalnih sredstava	- (+)	(1.272.687)	(582.424)
21 Sticanje (otuđenje) udjela u zavisnim društvima	- (+)		
22 Sticanje (otuđenje) udjela u pridruženim pravnim licima	- (+)		
23 Dati zajmovi (povrat zajmova) pravnim licima u grupi	- (+)		
24 Dati zajmovi (povrat zajmova) dr. povezanim pravnim licima	- (+)		
25 Sticanje (otuđenje) drugih ulaganja	- (+)		
26 Dati zajmovi (povrat zajmova) drugim pravnim licima	- (+)		
27 Ostali tokovi od ulagačkih aktivnosti	- (+)		
28 B. Neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti (19 do 27)		(1.312.297)	(582.424)
Novčani tok od finansijskih aktivnosti			
29 Primici od izdavanja dionica i ost.oblika form.i poveć kapitala	(+)		
30 Otkup (iskup) dionica i ostalih oblika kapitala	(-)		
31 Nabavka (prodaja) vlastitih dionica	- (+)		
32 Primljena pozajmljena sredstva	(+)		
33 Povrat pozajmljenih sredstava	(-)	(66.644)	(125.639)
34 Plaćanje dividendi	(-)		
35 Ostali troškovi od finansijskih aktivnosti	- (+)		
36 C. Neto novčani tok od finansijskih aktivn. (29 do 35)		(66.644)	(125.639)
37 Neto povećanje (smanjenje) gotov. na rač.i blagajni (A+B+C)		(1.410.892)	1.091.319
38 Početno stanje gotovine na računu i blagajni		1.678.660	587.341
39 Konačno stanje gotovine na računu i u blagajni		267.768	1.678.660
40 Neto povećanje (smanjenje) novca na računu i blagajni (39-38)		(1.410.892)	1.091.319

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Isti su usvojeni od strane Nadzornog odbora na sjednici održanoj 25.02.2009. godine.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU za godinu koja je završila 31.12.2008.

Opis	Osnovni kapital	Ostale rezerve	Akumulirana nerasp. dobit/ nepokr. gubit.	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2006. godine	13.108.060	47.183	268.730	13.423.973
Učinci promj. u račun. politikama				
Učinci ispravke grešaka				
Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2006. godine, odnosno, 01.01.2007. godine	13.108.060	47.183	268.730	13.423.973
Učinci revalor.mat. i nem. sred.				
Učinci revalor.dugor.finans.ulag.		52.546	(52.546)	
Kursne razlike nastale tr.u str.v.				
Ostali dobiti (gubici) perioda				
Neto dobit perioda			153.427	153.427
Objavljene divid.i drugi oblici raspodjele dobiti i pokr.gubitka				
Emisija dion.kapitala i dr.oblici povećanja ili smanj.osn.kapitala				
Stanje na dan 31.12.2007. godine	13.108.060	99.729	369.611	13.577.400
Učinci promj. u račun. politikama				
Učinci ispravke grešaka				
Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2007. godine, odnosno, 01.01.2008. godine	13.108.060	99.729	369.611	13.577.400
Učinci revaloriz.mat. i nem. sred.				
Ostali dobiti (gubici) perioda koji nisu iskazani u bilansu uspjeha		76.713	(76.712)	1
Neto dobit perioda			156.216	156.216
Objavljene divid.i drugi oblici raspodjele dobiti i pokr.gubitka				
Emisija dionič.kapitala i dr.oblici povećanja ili smanj.osn.kapitala				
Stanje na dan 31.12.2008. godine	13.108.060	176.442	449.115	13.733.617

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Isti su usvojeni od strane Nadzornog odbora na sjednici održanoj 25.02.2009. godine.

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
KANTONALNOG JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA „PARK“ d.o.o. SARAJEVO
ZA 2008. GODINU**

1. UVOD

Kantonalno javno komunalno preduzeće „Park“ d.o.o. Sarajevo je pravno lice koje samostalno obavlja privrednu djelatnost od općeg interesa za Kanton Sarajevo. Osnivač preduzeća je Kanton Sarajevo. Na osnovu odluke osnivača, Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: UF/I-2558/05, od 09.06.2006. godine izvršeno je usklađivanje njegovog statusa sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH.

Skraćeni naziv pravnog subjekta je: KJKP „Park“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu – Društvo).

Osnovna djelatnost Društva je uređenje i održavanje javnih zelenih i rekreativnih površina, dekoracija javnih površina i prostora, proizvodnja i prodaja cvijeća i drugih sličnih proizvoda. Unutrašnja organizacija utvrđena Statutom, uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Prema Pravilniku, pored Uprave, specijalizirane djelatnosti i poslovi u nadležnosti Društva obavljaju se u okviru slijedećih sektora:

- Sektor za održavanje javnih zelenih površina,
- Sektor za proizvodnju i proizvodne usluge i
- Sektor zajedničkih poslova.

U okviru pojedinih sektora, formirani su niži organizacioni oblici, radne jedinice i službe, a unutar istih obračunske jedinice.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u ulici Patriotske lige broj 58.

Na dan 31.12.2008. godine, u Društvo je bilo 281 uposlenih.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji i usklađenost poslovanja Društva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procijenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i spriječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Sistemom uzorka ispitali smo procese koji se odnose na obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti, zakonsku i usklađenost sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, planiranje poslovnih aktivnosti i sa njima povezane račune vezane za sredstva, obaveze i kapital, prihode i rashode, uključujući značajnije troškove poslovanja i procedure javnih nabavki. Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške nisu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo smatrali bitnim, a vezana su za finansijsko izvještavanje.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2008. godinu, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dali smo sljedeće preporuke:

- *u cilju daljeg jačanja sistema internih kontrola, pored akata koji su u proceduri donošenja, potrebno je donijeti i interne akte o načinu i kriterijima formiranja cijena i načinu raspolaganja sa gotovim novcem u maloprodajnim objektima, a posebno sa žetonima u RZC »Pionirska dolina« i normativima za sve faze rada, kako bi se stvorili neophodni uslovi i postigla razumna sigurnost da se poslovanje obavlja u skladu sa postavljenim ciljevima poslovanja i važećim propisima;*
- *dosljedno i u potpunosti poštivati i pratiti sve donesene akte, posebno Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a raspored uposlenika vršiti isključivo u skladu sa istim;*
- *Uprava treba da izvrši procjenu rizika značajnijih procesa rada i da blagovremeno poduzme adekvatne mjere u pogledu promjene poslovnog ambijenta i mogućeg uticaja na uslove privređivanja izazvanih globalnom ekonomskom krizom;*
- *radi unapređenja poslovne podrške, efikasnijeg poslovanja i izvještavanja u potpunosti koristiti programska rješenja instalisanog softvera, a posebno ona koja se odnose na prenos podataka putem interneta i softver za maloprodajne objekte, čime bi se u knjigovodstvu obezbijedila dnevna ažurnost prodaje po svim prodajnim mjestima;*
- *u bilansu stanja iskazivati samo ona sredstva od kojih se očekuje pritanje ekonomskih koristi povezanih sa istim sredstvom, a u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 7. MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Svako isknjiženje sredstava iz bilansnih evidencija vršiti uz dosljedno poštivanje važećih propisa i na osnovu odgovarajućih odluka organa upravljanja;*
- *računovodstvenim politikama usvojiti procedure postupanja sa potraživanjima, a posebno prenosa nenaplaćenih potraživanja na sumnjiva i sporna ili donijeti posebne procedure, shodno općeprihvaćenim računovodstvenim načelima i iste dosljedno i u potpunosti poštivati;*
- *poduzeti aktivnosti kako bi se utvrdio pravni status Društva i usaglasila struktura i vrijednost registrovanog i kapitala iskazanog u knjigovodstvu;*
- *obračun plaća vršiti u skladu sa Pravilnikom o radu, pojedinačnim ugovorima o radu i ostalim važećim aktima kojima su regulisana lična primanja;*
- *sve postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa propisanim procedurama iz Zakona o javnim nabavkama BiH, podzakonskim aktima i vlastitim aktom. Objavljivati sve Zakonom propisane neophodne informacije, precizirati kriterije i dosljedno ih poštivati. Radi potpune transparentnosti postupaka javnih nabavki ponude otvarati u što kraćem razdoblju nakon isteka roka za njihovu dostavu, po mogućnosti odmah, a svakako isti dan.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Prethodno iskustvo sa klijentom

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH po prvi put obavlja reviziju finansijskih izvještaja predmetnog klijenta.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2008. godinu obavio je vanjski revizor, revizorska kuća „REVIK“ d.o.o. Sarajevo. Dato je pozitivno mišljenje, uz isticanje napomena vezanih za neslaganje vrijednosti registrovanog kapitala sa knjigovodstvenim, revalorizaciju stalnih sredstava i sudske sporove.

4.2 Sistem internih kontrola¹⁾

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2000. godine, ukupno je sistematizovano 429 radnih mjesta, a na dan 31.12.2008. godine raspoređeno je 281 izvršilaca. Značajan broj uposlenika, njih preko 100 je i po nekoliko godina bilo angažovano na određeno vrijeme. Sa istima su se ugovori o radu zaključivali uglavnom na period od dva mjeseca. Isti su se obnavljali u kontinuitetu ili uz kraće prekide, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Krajem godine, 52 uposlenika zasnovala su radni odnos na neodređeno vrijeme, tako da je na datum bilansa 233 bilo u stalnom radnom odnosu, a 48 na određeno vrijeme.

U julu 2007. godine pripremljen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, na koji je saglasnost dao Nadzorni odbor. Pravilnik je odmah upućen Skupštini na usvajanje, ali se ista o njemu nije izjasnila. Pojedini uposlenici raspoređeni su na radna mjesta sistematizovana novim Pravilnikom, dok je veći broj uposlenika u revidiranoj godini bio raspoređen prema Pravilniku iz 2000. godine, iako određeni broj nije ispunjavao potrebne uslove.

U prethodnom periodu nije se dosljedno i u potpunosti primjenjivao ni Pravilnik o radu iz 2000. godine, kojim su pored ostalog regulisana i primanja zaposlenih. Obračun plaća nije se vršio prema utvrđenim koeficijentima iz Pravilnika i pojedinačnim ugovorima o radu, shodno važećem Kolektivnom ugovoru, već prema neto satnicama, posebno preračunatim za svako radno mjesto. Pojedini uposlenicima satnica je uvećavana bez ispunjenih uslova za radno mjesto na koje su raspoređeni.

Društvo ni u slijedećim segmentima poslovanja nije u potpunosti uredilo kontrolne aktivnosti koje predstavljaju politike i procedure rada svih uposlenih.

Politike cijena, kako cijena u nadležnosti osnivača, tako i cijena iz vlastite nadležnosti, nisu u dovoljnoj mjeri uređene, niti u potpunosti definisane. Cijene održavanja javnih zelenih površina odobrava resorno Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, na osnovu predloženih programa rada i ukupno odobrenih sredstava u Budžetu Kantona za iste namjene. Odobrena sredstva doznačavaju se u tražama. Izvještaji o izvršenim radovima i uslugama godišnje se dostavljaju resornom ministarstvu, ali se od strane istog ne provodi nadzor, praćenje i potvrda izvršenih količina po pojedinim fazama rada. Obzirom da internim aktima nisu u potpunosti uređeni i definisani svi normativi i procedure praćenja i nadzora za sve faze rada, mi ne možemo potvrditi da je u dovoljnoj mjeri uređeno i praćenje izvršenja obima i količina izvršenih usluga.

Općim aktima nisu u potpunosti uređene ni cijene vlastitih proizvoda, komercijalne robe i usluga prema trećim licima. Cjenovnik radne snage postoji, ali nije donesen vlastiti akt o načinu i kriterijima formiranja cijena. Prema izjavama odgovornih, cijene se formiraju prema uvjetima na tržištu. Kalkulacije se sačinjavaju na bazi aktuelnih ulaznih parametara, troškova materijala, robe, radne snage, zavisnih troškova i uobičajene marže za određene vrste roba i usluga.

U proceduri donošenja su akti o upotrebi i korištenju zaštitne odjeće, potrošnji goriva i maziva, upotrebi motornih vozila, reprezentaciji, telefonima. Pripremljen je i novi Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, obzirom da postojeći iz jula 2002. godine nije usaglašen sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), uključujući Međunarodne računovodstvene standarde (MRS). Društvo nema ni usvojene politike prenosa nenaplaćenih potraživanja na sumnjiva i sporna, odnosno, utužena.

Sistem internih kontrola ¹⁾ - prema Međunarodnom standardu revizije (ISA 315), označava sve politike i postupke usvojene od strane rukovodstva pravnog subjekta radi pomoći u postizanju svojih ciljeva u smislu obezbjeđenja, u mjeri u kojoj je to moguće, urednog i efikasnog poslovanja, uključujući pri tome pridržavanje utvrđene politike rukovodstva, zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje prevara i grešaka, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i blagovremenu izradu pouzdanih finansijskih informacija

Interne kontrole, prema izvještaju Komiteta sponzorskih organizacija Tredvej komisije (Comitte od Sponsoring Organisations of the Treadway Commission – COSO), definišu se kao proces, ustanovljen i vođen od strane upravnog (nadzornog) odbora, uprave i drugog osoblja, a cilj mu je da obezbjedi razumno uvjerenje vezano za postizanje ciljeva u slijedećim kategorijama: efikasnosti i uspješnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja, saglasnosti sa postojećim zakonima i propisima i zaštita imovine od neovlaštenog prisvajanja, korištenja ili otuđenja.

Direktor Odjela za internu reviziju imenovan je početkom 2008. godine, ali isti Odjel nije bio uspostavljen do kraja revidirane godine. Konkretni aktivnosti započete su u tekućoj, 2009. godini, kada je u isti Odjel raspoređen jedan uposlenik i kada su započete aktivnosti na izradi godišnje studije rizika.

Uprava nije vršila vlastitu procjenu rizika poslovanja u svrhu poduzimanja blagovremenih mjera i radnji i svođenja u razumnu kontrolu ispunjenje postavljenih ciljeva.

Poslovne i radne procese podržava softver i rješenja po instaliranim modulima programa »WAND« za vođenje poslovanja preduzeća. Najznačajnije aplikacije odnose se na stalna sredstva, robno, materijalno i finansijsko knjigovodstvo, program plaća, kadrovsku evidenciju, aplikaciju za prenos podataka putem interneta, kao i softver za maloprodajne objekte. Provedenom revizijom uvjerali smo se da se instalirani moduli ne koriste u potpunosti prema raspoloživim i mogućnostima koje obezbjeđuju i pružaju, što se posebno odnosi na aplikaciju za prenos podataka putem interneta i softver za maloprodajne objekte.

Preporuke:

U cilju daljeg jačanja sistema internih kontrola, pored akata koji su u proceduri donošenja, potrebno je donijeti i interne akte o načinu i kriterijima formiranja cijena i načinu raspolaganja sa gotovim novcem u maloprodajnim objektima, a posebno sa žetonima u RZC »Pionirska dolina« i normativima za sve faze rada, kako bi se stvorili neophodni uslovi i postigla razumna sigurnost da se poslovanje obavlja u skladu sa postavljenim ciljevima poslovanja i važećim propisima.

Dosljedno i u potpunosti poštivati i pratiti sve donesene akte, posebno Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a raspored uposlenika vršiti isključivo u skladu sa istim.

Uprava treba da izvrši procjenu rizika značajnijih procesa rada i da blagovremeno poduzme adekvatne mjere u pogledu promjene poslovnog ambijenta i mogućeg uticaja na uslove privređivanja izazvanih globalnom ekonomskom krizom.

Radi unapređenja poslovne podrške, efikasnijeg poslovanja i izvještavanja u potpunosti koristiti programska rješenja instalisanog softvera, a posebno ona koja se odnose na prenos podataka putem interneta i softver za maloprodajne objekte, čime bi se u knjigovodstvu obezbijedila dnevna ažurnost prodaje po svim prodajnim mjestima.

4.3 Obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti i zakonska usklađenost

Zakonom o komunalnim djelatnostima (Sl.novine Kantona Sarajevo« br: 31/04, 21/05) utvrđeno je da cijene komunalnih usluga utvrđuje Vlada Kantona, ali nije donesan akt kojim bi se definisali parametri i kriteriji načina utvrđivanja stvarne cijene koštanja, uključujući i cijene održavanja javnih zelenih površina.

Obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti vrši se na osnovu programa održavanja javnih zelenih površina koje odobrava resorno Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša. Za svaku poslovnu godinu donose se programi održavanja javnih zelenih površina. Programe usvaja Nadzorni odbor i dostavlja nadležnom ministarstvu na konačnu verifikaciju. Pored fizičkog obima usluga, programima se kvantificiraju i pojedinačne cijene pojedinih usluga, po fazama rada, kao i ukupna vrijednost programa, ali se iste usklađuju, odnosno, koriguju sa ukupno odobrenim sredstvima u Budžetu za iste namjene. U sadašnjim uslovima, programi održavanja zelenih površina odobravaju se isključivo na osnovu ukupno odobrenih sredstava, bez prethodnog utvrđenih normativa po fazama rada i praćenja izvršenja. Za svaki pojedinačni program rada odobravaju se određena sredstva, ali se ne primjenjuju norme, niti se plaćanje vrši po fazama rada, već po m² prostora zelenih površina koje se održavaju. Prema prezentiranim podacima, Društvo održava nešto manje od 4.000.000 m² zelenih površina na području šest općina u Kantonu. Na osnovu ukupno odobrenih sredstava za ove namjene, cijena održavanja 1 m² zelenih površina iznosi cca 1 KM.

4.4 Plan poslovanja i finansijski plan

Prijedlog korigovanog Plana poslovanja za 2008. godinu sačinjen je decembru 2007. godine, na osnovu trogodišnjeg plana poslovanja. Osnov za njegovu izradu je obim usluga predviđen programima održavanja koje odobrava i finansira resorno Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, planirani obim usluga za

treća lica i prodaja komercijalnih roba. Prijedlog plana sadrži finansijski plan (plan prihoda i rashoda), plan investicija, plan nabavki i plan uposlenika. Sastavni dio plana je Program održavanja javnih zelenih površina za istu godinu.

Predloženi prijedlog korigovanog plana utvrdio je Nadzorni odbor na sjednici održanoj 28.12.2007. godine. Isti je odobrila i Vlada Kantona, u funkciji Skupštine, na sjednici održanoj 21.05.2008. godine.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u slijedećim iznosima:

1	2	Ostvareno u 2007	Planirano za 2008	Ostvareno u 2008.	Indeks (5:3)	Indeks (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Ukupan prihod	8.111.259	9.644.000	8.930.464	110,10	92,60
II	Ukupni rashodi	7.943.541	9.487.350	8.753.158	110,19	92,26
III	Dobit (I – II)	167.718	156.650	177.306	105,72	113,19

Provedenom revizijom utvrdili smo da je Uprava redovno izvještavala Odbor za reviziju i Nadzorni odbor o postupcima provedenih javnih nabavki, izboru najpovoljnijih ponuđača, zaključenim ugovorima i njihovoj realizaciji. I izvještavanje Skupštine Društva, putem resornog Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša bilo je redovno.

4.5 Stalna sredstva

Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u slijedećim iznosima:

	31.12.2008.	31.12.2007.
STALNA SREDSTVA	14.426.630	13.532.900
- Stalna nematerijalna sredstva	44.684	7.922
- Nekretnine, postrojenja i oprema	13.970.718	13.094.154
- Biološka imovina	29.141	44.470
- Ostala stalna materijalna sredstva	3.100	3.445
- Ulaganja u nekretnine	378.813	382.023
- Dugoročna razgraničenja	174	886

Početno priznavanje stalnih sredstava vrši se metodom troška. Mjerenje nakon početnog priznavanja vodi se po istoj metodi, odnosno, po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjena vrijednosti istih.

Stalna nematerijalna sredstva daju se u slijedećoj tabeli:

	31.12.2008.	31.12.2007.
Stalna nematerijalna sredstva	44.684	7.922
Patenti, licence i zaštitni znakovi i ostala prava	604	-
Računarski programi - software	44.080	7.922

Računarski programi - software predstavlja najznačajniju poziciju nematerijalnih sredstava. Povećanje na istoj poziciji odnosi se na nabavku software-a za „GIS“ kabinet, a koji se odnosi na projekat izrade digitalizovanog katastra svih javnih zelenih površina na području Kantona. Software u vrijednosti od 49.608 KM, nabavljen je od društva „Gauss“ d.o.o. Tuzla, iz dijela doniranih sredstava od Kantona, nakon provedenog postupka javnih nabavki.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio imovine, čija se struktura i promjene u revidiranoj godini daju u slijedećoj tabeli:

	Opis	Zemljište	Građ. objekti	Postr.,oprema i transp.sred.	Stamb.zgr. i stanovi	Mat.sred. u priprav.	Ukupno
1	2	3	4	5	7	8	11
1	Nabavna vrijednost						
	na dan 01.01.2008.	8.927.537	4.051.804	2.486.503	325.256	31.303	15.822.403
	- direktna povećanja		16.062			1.272.687	1.288.749
	- prenos sa prip.		53.947	463.022		-526.118	-9.149
	- rashodovanje i otpis			-57.638			-57.638
	- prodaja sredstava						0
	- ostalo		-12.451				-12.451
	na dan 31.12.2008.	8.927.537	4.109.362	2.891.887	325.256	777.872	17.031.914
2	Ispr.vrijednosti						0
	na dan 01.01.2008.		1.182.803	1.459.958	85.489		2.728.250
	- amortizacija 2008.		126.937	257.017			383.954
	- rashodovanje i otpis			-54.963			-54.963
	- prodaja sredstava						0
	- ostalo		3.955				3.955
	na dan 31.12.2008.	0	1.313.695	1.662.012	85.489	0	3.061.196
3	Neto knj.vrijednost						0
	na dan 01.01.2008.	8.927.537	2.869.001	1.026.545	239.767	31.303	13.094.153
	na dan 31.12.2008.	8.927.537	2.795.667	1.229.875	239.767	777.872	13.970.718

Nekretnine, postrojenja i oprema priznati su i vrednovani po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Značajan dio ove imovine je iz perioda u kojem se vršila revalorizacija, kao i odgovarajuće akumulirane ispravke, po propisanim koeficijentima revalorizacije, u skladu sa tada važećim propisima. Prilikom prve primjene MSFI, Društvo nije u potpunosti postupilo u skladu sa zahtjevima iz istih standarda, uključujući MRS. U bilansnim pozicijama priznati su stanovi od kojih Društvo ne ostvaruje i ne očekuje pritanje ekonomske koristi.

Na datum bilansa, Društvo nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 – Umanjenje imovine, a u vezi sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Zemljište se odnosi na poljoprivredno, građevinsko i zemljište za ostale namjene. Za sva iskazana zemljišta Društvo ne posjeduje dokaze o vlasništvu. Upisano je vlasništvo na zemljište u Pionirskoj dolini (općina Centar) i Sokolović Koloniji (općina Ilidža).

Građevinske objekte čine izgrađeni objekti za proizvodnu, uslužnu i trgovačku djelatnost. Povećanje na ovoj poziciji odnosilo se na izvršena ulaganja u upravnu zgradu i izgradnju posebnog objekta. Postrojenja, oprema i transportna sredstva služe za obavljanje osnovnih, administrativnih i ostalih poslovnih djelatnosti. Povećanja ove imovine u 2008. godini odnosila su se na nabavku novih sredstava. Pored ostalih nabavljeni su rovokopač – utovarivač u vrijednosti od 106.000 KM, dječiji autići, u vrijednosti od 42.245 KM, dva teretna vozila, u vrijednosti 118.822 KM. Nabavke su izvršene na osnovu ugovora, zaključenih sa izabranim dobavljačima, nakon provedenih postupaka javnih nabavki. Smanjenje imovine na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu rashodovanja, o čemu su donesene potrebne odluke.

Materijalna sredstva u pripremi odnose se na započete, a neokončane investicije. Najznačajnija investicija iskazana na datum bilansa je projekat „Autodrom“ u RZC „Pionirska dolina“, u vrijednosti od 665.569 KM. Prema izjavama odgovornih lica, projekat je inicirala Vlada Kantona 2006. godine, a na isti je saglasnost dalo resorno ministarstvo. Raspisani međunarodni otvoreni postupak dodjele ugovora je više puta poništavan zbog nedovoljnog broja zainteresiranih ponuđača. Ugovor o isporuci i montaži opreme za zabavu u vrijednosti od 851.255 KM zaključen je sa društvom „Yellow“ d.o.o. Sarajevo, nakon provedenog pregovaračkog postupka. Investicija je okončana i data u upotrebu u tekućoj, 2009. godini.

Drugi veći projekat koji se vodi kao investicija u toku je izgradnja objekta za smještaj zvijeri. Izvođač radova je društvo "Miprogradnja" d.o.o. Ilijaš, koje je izabrano nakon provedenog postupka nabavke. Vrijednost zaključenog ugovora iznosi 469.849 KM, a na datum bilansa radovi su izvedeni u vrijednosti od 105.878 KM.

Stambene zgrade i stanovi

Provedenom revizijom utvrdili smo da su:

- u bilansu stanja iskazani stanovi knjigovodstvene vrijednosti 239.768 KM. Prema izjavama odgovornih lica, radi se o šest stanova koji još uvijek nisu privatizovani, a čiji je postupak otkupa u toku. Društvo od istih ne ostvaruje, niti očekuje priticanje ekonomske koristi. Iskazivanje stanova u aktivnom bilansu nije u skladu sa odredbama člana 2. i 16. Zakona o početnom bilansu preduzeća i banaka i ostalim propisima o privatizaciji, ali ni sa zahtjevima iz paragrafa 7. MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Biološka imovina ili osnovno stado u iznosu od 29.141 KM odnosi se na životinje u RZC „Pionirska dolina“.

Ulaganja u nekretnine iskazana u iznosu od 378.813 KM odnose se na vlastite nekretnine u Komolcu, općina Dubrovnik, Republika Hrvatska. Nekretnine čine građevinski objekat i zemljište koje je Društvo vratilo u posjed. Krajem 2007. godine nekretnine su date u zakup društvu „Frendy“ d.o.o. Dubrovnik, po ugovoru, na period od pet godina, uz mjesečnu zakupninu od 1.810 EUR-a, nakon objavljenog i provedenog međunarodnog postupka dodjele ugovora.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, a na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe za svako pojedinačno sredstvo. U slijedećoj tabeli daje se procijenjeni vijek trajanja i utvrđena visina amortizacionih stopa za karakteristična sredstva:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
- građevine	od 10 do 77	od 1,30 do 10,00
- oprema	od 3 do 14	od 7,00 do 33,33
- osnovno stado	od 2,5 do 5	od 20,00 do 40,00

Društvo ima ograničenje u raspolaganju nad manjim dijelom imovine. Rješenjem nadležnog suda uknjiženo je založno pravo na pokretnim stvarima (motorna vozila) u vrijednosti od 453.300 KM, u korist Raiffeisen bank d.d. Sarajevo, kao obezbjeđenje plaćanja za finansijsku podršku Društva (okviri kredit). Radi se o pravu raspolaganja sredstvima u vidu kratkoročnog kredita na revolving osnovi u iznosu od 50.000 KM i u vidu bankarskih garancija i akreditiva.

Preporuke:

U bilansu stanja iskazivati samo ona sredstva od kojih se očekuje priticanje ekonomskih koristi povezanih sa istim sredstvom, a u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 7. MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Svako isknjiženje sredstava iz bilansnih evidencija vršiti uz dosljedno poštivanje važećih propisa i na osnovu odgovarajućih odluka organa upravljanja.

4.6 Potraživanja

Na datum bilansa, iskazana su slijedeća potraživanja:

	31.12.2008	31.12.2007
POTRAŽIVANJA	645.031	694.274
Potraživanja od prodaje	570.485	591.628
Potraživanja od kupaca u zemlji	847.339	883.463
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(276.854)	(291.835)
Druga kratkoročna potraživanja	74.546	102.646

Potraživanja od prodaje predstavljaju iznos fakturisanih, a nenaplaćenih prihoda. U okviru iskazanih potraživanja od kupaca u zemlji iznos od 276.854 KM odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja koja su ispravljena na teret rezultata poslovanja. Društvo nema usvojene politike prenosa nenaplaćenih potraživanja na sumnjiva i sporna, odnosno, utužena.

Prema prezentiranim podacima, ročnost iskazanih redovnih potraživanja bila je slijedeća:

do šest mjeseci	390.085
od 6 do 12 mjeseci	22.200
preko 12 mjeseci	158.200
Ukupno	570.485

Najveća potraživanja preko 12 mjeseci u iznosu od 141.591 KM odnose se na potraživanja od resornog Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša. Radi se potraživanjima po osnovu uređenja građevinskog zemljišta sa nabavkom i dovozom plodne zemlje i zasijavanja trave na Marijin dvoru, na lokalitetu C1, mjestu izgradnje Ambasade USA u BiH. Aktom broj: 05-sl./09, od 18.03.2009. godine, Ministarstvo je potvrdilo obavezu prema Društvu, navodeći da će ista biti izmirena u tekućoj godini. Prezentiran je i zaključak Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-05-7661-51/09, od 17.04.2009. godine, kojim se istom ministarstvu odobravaju sredstva iz Budžeta Kantona za 2009. godinu za navedene namjene.

Preporuka:

Računovodstvenim politikama usvojiti procedure postupanja sa potraživanjima, a posebno prenosa nenaplaćenih potraživanja na sumnjiva i sporna ili donijeti posebne procedure, shodno općeprihvaćenim računovodstvenim načelima i iste dosljedno i u potpunosti poštivati.

4.7 Novac i novčani ekvivalenti

Novčana sredstva iskazana kao gotovina i ekvivalenti gotovine, na datum bilansa iznosila su:

	31.12.2008.	31.12.2007.
Novac i novčani ekvivalenti	267.768	1.678.660
Računi u bankama – transakcijski (u domaćoj valuti)	261.578	1.650.464
Blagajne (u domaćoj valuti)	1.422	7.248
Devizni račun	4.541	20.506
Devizna blagajna	227	442

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na sredstva koja se vode na računima i u blagajnama. Transakcijski računi otvoreni su kod dvije poslovne banke, Raiffeisen bank d.d. BiH i Turkish Ziraat bank Bosnia d.d. Raspolaganje sa sredstvima na računima je kolektivno. Ovlaštenja za raspolaganje ima direktor i još tri ovlaštena lica.

U Društvu se vodi glavna blagajna troškova i blagajna pazara. Glavna blagajna predstavlja blagajnu troškova. Blagajnu pazara čine blagajne pet maloprodajnih objekata i blagajna RZC „Pionirska dolina“, gdje se prodaju karte i žetoni za korištenje dječijih rekvizita. Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, samo su djelimično uređene procedure i postupci rada sa gotovim novcem.

4.8 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su slijedeće obaveze:

	31.12.2008.	31.12.2007.
OBAVEZE	2.563.333	3.233.592
Dugoročne obaveze	1.308.662	1.527.449

Dugoročne finansijske obaveze	3.752	82.252
Obaveze po osnovu finansijskih najmova	-	78.500
Ostale dugoročne finansijske obaveze	3.752	3.752
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	1.304.910	1.445.197
Dugoročna razgraničenja	1.304.910	1.445.197
Kratkoročne obaveze	1.254.671	1.706.143
Kratkoročne finansijske obaveze	181.026	248.014
Obaveze za primljene avanse	107.708	186.552
Tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza	73.318	61.462
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze	937.116	1.321.600
Obaveze prema dobavljačima	654.971	363.152
Obaveze za PDV	89.804	192.148
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druga davanja	54.189	292.838
Druge kratkoročne obaveze	138.152	473.462
Pasivna vremenska razgraničenja	136.529	136.529

Dugoročna razgraničenja u iznosu od 1.304.910 KM čine unaprijed naplaćeni i odgođeni prihodi koji predstavljaju primljene donacije od Kantona, koji se evidentiraju u skladu sa MRS 20 – Računovodstvo donacija i pomoći. Najveći dio sredstava primljen je u novcu radi izgradnje objekata i nabavke različite opreme. U 2008. godini nisu primljene nove donacije, već je na osnovu primljenih donacija u prethodnim godinama sa ove pozicije u prihode prenesen iznos od 119.111 KM, u visini obračunate amortizacije na aktivirana sredstva, shodno naprijed navedenom standardu. U okviru ove grupe odvojeno se iskazuju slijedeće pozicije:

Odloženi prihodi po osnovu doniranih novčanih sredstava iskazani su u iznosu od 1.193.197 KM. Pored ostalog, nabavljeni su kamioni, traktori, električni voz, vrteška, kosilice, skuteri, oprema za navodnjavanje u rasadniku, izgrađen je eko centar, počela je izgradnja objekta za smještaj zvijeri.

Odloženi prihodi po osnovu doniranih stalnih sredstava iznose 21.404 KM. Od sredstava primljenih u stvarima navodimo kotlovnicu, kontejner, hladnjak i životinje za ZOO park.

Odloženi prihodi po osnovu donacija za GIS kabinet iskazani su u iznosu od 90.309 KM. Na ovoj poziciji posebno su iskazana novčana sredstva uplaćena u 2007. godini u svrhu formiranja tzv. „GIS kabineta“, koji predstavlja informacioni centar za javne zelene površine.

Kratkoročne obaveze čine kratkoročne finansijske obaveze, obaveze prema dobavljačima i druga davanja.

Kratkoročne finansijske obaveze odnose se na primljene avanse i tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza. U okviru primljenih avansa, najveći dio odnosi se na primljeni avans od općine Centar za izgradnju spomen obilježja na području iste općine. Tekući dio dugoročnih obaveza odnosi se na reklasificirane dugoročne obaveze koje dopijevaju u tekućoj godini.

Obaveze prema dobavljačima odnose se na neizmirene obaveze prema izvođačima radova i usluga i po osnovu isporučene robe. Najznačajniji dobavljači su "Yellow" d.o.o. Sarajevo, "Terra BiH" d.o.o. Sarajevo, "Proming" d.o.o. Bugojno, "Miprogradnja" d.o.o. Ilijaš, "Kamelia" d.o.o. Doboj, "Granum" d.o.o. Čapljina.

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana u iznosu od 136.529 KM odnose se na projekat izgradnje dječijih igrališta iz 2005. godine. Radi se o nerealizovanim sredstvima dobivenim od Kantona za izgradnju sportsko-rekreacionih ploha u Kantonu Sarajevo.

4.9 Kapital

Na datum bilansa, kapital Društva iskazan je u slijedećim iznosima:

	31.12.2008.	31.12.2007.
KAPITAL	13.733.617	13.577.400
Upisani osnovni kapital	13.108.060	13.108.060
Dioničarski kapital	635.845	635.845
Državni kapital	12.232.447	12.232.447
Državni kapital – stambeni fond	239.767	239.767
Ostale rezerve	176.442	99.729
Akumulirana (zadržana) dobit	449.115	369.611

Provedenom revizijom utvrdili smo da se:

- **Upisani osnovni kapital iskazan u knjigovodstvu značajno razlikuje od kapitala registrovanog kod nadležnog suda. Prema podacima u knjigovodstvu, upisani osnovni kapital predstavlja dioničarski kapital, državni kapital i državni kapital - stambeni fond, a njegova struktura utvrđena je 1998. godine, u skladu sa važećim propisima o privatizaciji preduzeća. Prema Rješenju o rezultatima revizije prethodno izvršene vlasničke transformacije, broj: UP-I-02-9/98, od 30.10.1998. godine, vrijednost i vlasnička struktura kapitala Društva na dan 31.12.1997. godine bila je slijedeća:**

	Iznos	Učešće
Državni kapital	10.913.898	94,62153
Privatni kapital	620.367	5,37847
Ukupno	11.534.265	100,00000

Aktivnosti na registraciji naprijed utvrđene strukture kapitala nisu nastavljene. Sačinjen je Program privatizacije i Početni bilans na dan 31.12.1999. godine, ali proces privatizacije nije okončan. Nisu provedene ni sve propisane procedure upisa i registracije dioničarskog kapitala, koji je formiran po osnovu primjene Zakona o isplati ličnih dohodaka izdvajanjem dijela porasta ličnih dohodaka u interne dionice zaposlenih, kao i naknadnim korekcijama vrijednosti, shodno važećim propisima o privatizaciji.

Na datum bilansa, u knjigovodstvenim evidencijama iskazan je i dioničarski kapital u iznosu od 635.845 KM, a u sudskom registru je upisan kao 100 % vlasnik državnog kapitala Kanton Sarajevo.

Na osnovu Odluke Skupštine Kantona Sarajevo o usklađivanju statusa Javnog preduzeća „Park“ sa p.o. Sarajevo sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH, broj: 01-05-27988-3/05, od 07.10.2005. godine, kojom je pored ostalog usklađen oblik, firma, način upravljanja i visina osnovnog kapitala, Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: UF/I-2558/05, od 09.06.2006. godine upisan je osnovni kapital u novcu u iznosu od 10.000 KM. Prilikom predmetnog usklađivanja osnivač nije definisao ni status preostalog, većeg dijela kapitala koji je na datum usaglašavanja bio značajan.

Opisani postupak upisa i registracije osnovnog kapitala Društva urađen je kao da se radi o pravnom licu koji se tek osniva, zanemarujući činjenicu da se radi o subjektu koji posluje duži vremenski period, a koji raspolaže sa značajnim sredstvima, ima već stvorene obaveze i iskazan kapital. Ovakvim postupkom registracije osnovnog kapitala došlo je do njegove značajne neusklađenosti i sa računovodstvanog aspekta, obzirom da prema paragrafu 49. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja „vlasnički kapital je ostatak sredstava (imovine) pravnog lica nakon odbitaka obaveza“.

Preporuka:

Poduzeti aktivnosti kako bi se utvrdio pravni status Društva i usaglasila struktura i vrijednost registrovanog i kapitala iskazanog u knjigovodstvu.

4.10 Prihodi

Prihodi ostvareni u obračunskom periodu iskazani su u slijedećim iznosima:

	01.01. - 31.12.2008.	01.01. - 31.12.2007.
PRIHODI	8.930.464	8.111.259
Prihodi od prodaje	7.536.867	6.772.093
Prihodi od prodatih proizvoda	1.030.046	910.372
Prihodi od pruženih usluga	5.999.634	5.367.845
Prihodi od prodane robe	507.187	493.876
Finansijski prihodi	88.727	9.956
Prihodi od ulaganja u nekretnine	79.436	5.874
Ostali finansijski prihodi	9.291	4.082
Promjena vrijednosti biološke imovine	5.649	23.691
Ostali prihodi	1.299.221	1.305.519
Prihodi od dotacija	1.256.367	1.239.141
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	-	19.057
Prihodi od naplate štete	1.692	-
Naplaćena otpisana potraživanja	28.002	30.371
Prihodi iz ranijih godina	4.396	6.531
Ostali prihodi	8.764	10.419

Prihodi od prodaje priznati su na osnovu ispostavljenih faktura po različitim osnovama, u iznosima umanjanim za PDV. Prihodi od dotacija priznati su u momentu uplate sredstava na transakcijski račun.

Prihodi od prodaje vlastitih proizvoda odnosi se na ostvarene prihode po osnovu prodaje vlastitih proizvoda, cvijeća i parkovskog mobilijara.

Prihodi od pruženih usluga su najznačajniji i u ukupnim prihodima učestvuju sa 67,18 %. Ove prihode predstavljaju prihodi ostvareni po osnovu obavljanja poslova iz osnovne djelatnosti, održavanja zelenih površina tokom cijele godine, izvršenih usluga dekoracije i ostalih usluga po zahtjevima resornog ministarstva, Grada i općina, u skladu sa posebno zaključenim ugovorima.

Prihodi od prodane robe odnosi se na prihode po osnovu prodaje komercijalne robe putem vlastitih prodajnih objekata.

Prihodi od ulaganja u nekretnine odnose se na ostvarene prihode po osnovu izdavanja vlastitih nekretnina. Najveći dio ovih prihoda u iznosu od 65.275 KM ostvaren je po osnovu izdatog poslovnog prostora u Komolcu, općina Dubrovnik, dok je preostalih 14.161 KM ostvareno od izdavanja objekta „Pečurka“ u RZC „Pionirska dolina“.

Prihodi od dotacija odnose se na primljena sredstva od Kantona za različite namjene. U okviru ovih prihoda 650.004 KM je po osnovu dotacija za komunalne (eko) redare, 487.252 KM po osnovu javnih radova (refundacija za pripravnike i Vrelo Bosne), dok se preostalih 119.111 KM odnosi na preneseni dio sa odloženih prihoda, u visini obračunate amortizacije na donirana sredstva, u skladu sa MRS 20 – Računovodstvo donacija i pomoći.

4.11 Rashodi

Rashodi obračunskog perioda iskazani su u slijedećim iznosima:

	01.01. - 31.12.2008.	01.01. - 31.12.2007.
RASHODI	8.753.158	7.943.541
Operativni rashodi	8.657.602	7.748.442
Finansijski rashodi	17.768	106.342
Rashodi po osnovu kamata	10.319	106.342
Drugi finansijski rashodi	7.449	-
Ostali rashodi	77.788	88.757
Manjkovi	18.474	18.358
Ostali gubici od umanjenja stalnih sredstava	1.742	1.285
Gubici od umanjenja biološke imovine	1.795	7.129
Donacije	6.600	1.150
Rashodi po osnovu štete, kazni	16.206	4.559
Otpis nenaplaćenih potraživanja	8.696	39.326
Ostali rashodi	24.275	16.950

Priznavanje rashoda vršeno je istodobno sa priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja sredstava, bez obzira da li su plaćene ili ne.

Operativni rashodi koji obuhvataju troškove prodatih proizvoda, roba i usluga, uključujući i troškove uprave, prodaje i administracije u ukupnim rashodima učestvuju sa 98,91 %. U okviru operativnih rashoda najznačajniji su troškovi poslovanja u iznosu od 8.416.745 KM. Najveći dio troškova poslovanja predstavljaju troškovi primanja zaposlenih.

Troškovi primanja zaposlenih u iznosu od 5.741.595 KM, u ukupnim troškovima poslovanja učestvuju sa 68,22 %. Ove troškove čine plaće zaposlenih u iznosu od 4.523.395 KM i ostali troškovi zaposlenih u iznosu od 1.218.200 KM. Primanja zaposlenih regulisana su Pravilnikom o radu iz 2000. godine i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti komunalne privrede Kantona Sarajevo. Sa svim uposlenicima zaključeni su ugovori o radu, u kojima su utvrđeni i koeficijenti za obračun plaća. Zbog nedostatka sredstava, plaće nisu isplaćivane prema važećem Kolektivnom ugovoru.

Provedenom revizijom utvrdili smo da se:

- **Obračun plaća nije vršio prema utvrđenim koeficijentima iz pojedinačnih ugovora o radu, već prema neto satnicama, posebno preračunatim za svako radno mjesto. Odlukom Uprave broj: P-707, od 12.03.2008. godine odobreno je povećanje neto satnica za 5 %. Međutim, u prilogu odluke, uz koju je dat pregled starih i novih satnica, povećanje satnica bilo je u rasponu od 4,85 % do 5,15 %, dok su satnice za pojedina radna mjesta povećane za 17,61 %, odnosno, 20,07 %. Novom Odlukom broj: P-3957, od 03.12.2008. godine, ranije utvrđene neto satnice povećane su u rasponu od 2,85 % do 10,27 %. Ovako povećanje plaća nije u skladu sa naprijed navedenim aktima i ugovorima.**

Najviša plaća isplaćena je u iznosu od 3.047 KM, a najniža 494 KM. Prosječna isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 792 KM.

Ostale troškove zaposlenih čine naknade za topli obrok u iznosu od 821.014 KM, troškovi prevoza na posao i sa posla u iznosu od 185.836 KM i regres za godišnji odmor u iznosu od 211.350 KM. Sve ove naknade isplaćene su u skladu sa važećim propisima i vlastitim aktima.

Usluge zakupa iskazane su u iznosu od 27.886 KM. Iste se odnose na zakup poslovnog prostora (prodavnica) od općina Centar i Stari grad Sarajevo i društva „Osing“ d.o.o. Sarajevo.

Troškovi po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima iznosili su 279.482 KM. Radi se o poslovima koje su obavila nezaposlena lica angažovana putem Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, u skladu sa projektom javnih radova na području Kantona Sarajevo, a odnose se na uređenje javnih površina i čišćenje vodotoka. Visina neto naknade utvrđena je u iznosu od 500 KM. Ugovori su zaključeni na period od dva mjeseca.

Manjkove u najvećem dijelu, u iznosu od 15.935 KM, predstavlja dozvoljeni kalo robe koja brzo propada. Radi se o cvijeću, čiji dozvoljeni kalo po važećem Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama iznosi 4 % na realizovanu robu.

Preporuka:

Obračun plaća vršiti u skladu sa Pravilnikom o radu, pojedinačnim ugovorima o radu i ostalim važećim aktima kojima su regulisana lična primanja.

4.12 Finansijski rezultat

Ostvarena neto dobit u iznosu od 156.216 KM je na nivou dobiti iz prethodne godine, dok je u istom obračunskom periodu iskazan gubitak od operativne aktivnosti u iznosu od 1.120.735 KM. Nedostatna sredstva obezbjeđena su iz Budžeta Kantona, u vidu namjenskih dotacija.

4.13 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima Službe za pravne i opšte poslove, protiv Društva se vodi 12 sudskih postupaka, uglavnom radi naplate šteta ili potraživanja, u ukupnoj vrijednosti od 121.853 KM. Istovremeno, od strane Društva pokrenuto je 105 sudskih postupaka za naplatu potraživanja. Ukupna vrijednost tužbenih zahtjeva iznosi 549.152 KM.

Po osnovu sudskih sporova nisu vršena rezervisanja.

4.14 Nabavke

Planiranje nabavki vrši se na godišnjem nivou. Godišnji Plan nabavki, odobren od strane Nadzornog odbora, sadrži specifikacije i predviđena novčana sredstva. Vrijednost provedenih postupaka javnih nabavki u 2008. godini, bez direktnih sporazuma, koji nisu bili značajni, iznosila je 4.349.234 KM. Od ukupno provedenih postupaka, 15 ugovora dodijeljeno je putem otvorenih postupaka u vrijednosti od 1.904.779 KM, 39 postupaka putem konkurentskih zahtjeva u vrijednosti 648.640 KM i 12 ugovora putem pregovaračkih postupaka u vrijednosti od 1.795.815 KM.

Metodom uzorka revidirali smo procedure izbora najpovoljnijih ponuđača i postupke dodjele ugovora u vrijednosti od 2.917.254 KM, što je 67 % u odnosu na ukupnu vrijednost provedenih nabavki u revidiranoj godini, od čega:

a) osam otvorenih postupaka u vrijednosti od 1.579.434 KM, što predstavlja 82,92 % od ukupne vrijednosti istih postupaka, i to:

- Izgradnja objekta za smještaj zvijeri u Pionirskoj dolini – Izabrani ponuđač: “Miprogradnja” d.o.o. Ilijaš; Vrijednost ugovora: 469.849 KM;
- Nabavka kombinovane građevinske mašine – Izabrani ponuđač: “Terra BiH” d.o.o. Ilijaš; Vrijednost ugovora: 126.243 KM;
- Isporuka artikala za ishranu životinja u ZOO parku – Izabrani ponuđač: “Poljooprema” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 40.397 KM;
- Isporuka traktora sa prikolicom – Izabrani ponuđač: “Granum” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 127.700 KM;
- Isporuka nafte i naftnih derivata – Izabrani ponuđač: “Proming” d.o.o. Bugojno; Vrijednost ugovora: 202.725 KM;

- Isporuka štampanih materijala i obrazaca – Izabrani ponuđač: “Roll Comerc” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 30.260 KM;
- Isporuka elektromaterijala i opreme za dekoraciju – Izabrani ponuđač: “Erikson Trade» d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 116.842 KM;
- Isporuka lončanica – Izabrani ponuđač: “Kamelia» d.o.o. Doboj-Jug; Vrijednost ugovora: 465.418 KM.

b) četiri postupka dodjele ugovora putem pregovaračkih postupaka, nakon neuspjelih otvorenih postupaka, u kojima se nije javio dovoljan broj kandidata, u vrijednosti od 1.083.007 KM, što predstavlja 60,30 % od ukupne vrijednosti istih postupaka, i to:

- Isporuka opreme za dječiju zabavu u RZC „Pionirska dolina“ – isporuka i montaža Autodroma – Izabrani ponuđač: “Yellow” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 851.255 KM;
Javni međunarodni poziv za predmetnu nabavku prvi put je objavljen 25.12.2006. godine. Prvi i ponovljeni postupak poništeni su zbog nedovoljnog broja pristiglih ponuda. Pokrenut je pregovarački postupak. Zahtjevi za dostavu ponuda upućeni su i na više adresa u Njemačkoj i Italiji. Javio se samo jedan kandidat, društvo »Yellow« d.o.o. Sarajevo, sa kojim je vođen i okončan pregovarački postupak.
- Isporuka lumbri, humusa i zemlje za cvijeće – Izabrani ponuđač: “Granum” d.o.o. Čapljina; Vrijednost ugovora: 81.106 KM;
- Isporuka i ugradnja betona – Izabrani ponuđač: “RRS gradnja” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 109.433 KM;
- Isporuka drvene građe – Izabrani ponuđač: “Farido” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 41.213 KM;

c) deset postupaka dodjele ugovora putem konkurentskih zahtjeva, bez objave obavještenja, u vrijednosti od 254.813 KM, što je 39,28 % u odnosu na ukupno provedene iste postupke, i to:

- Isporuka šišača za travu i trimera za živu ogradu – Izabrani ponuđač: “Omega III” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 9.447 KM;
- Osiguranje motornih vozila, imovine, radnika i posjetilaca gradu – Izabrani ponuđač: “BSO osiguranje” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 13.871 KM;
- Izvođenje radova na spomen obilježju „Podhrastovi“ Sarajevo – Izabrani ponuđač: “Tvornica hidroopreme” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 46.487 KM;
- Usluge tehničkog pregleda vozila Sarajevo – Izabrani ponuđač: “UNIS Automobili” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 2.260 KM;
- Isporuka sijena – Izabrani ponuđač: “OZZ Agrokoop» d.o.o. Sokolac; Vrijednost ugovora: 30.888 KM;
- Sadnice voća – Izabrani ponuđač: “Agrokom» d.o.o. Hadžići; Vrijednost ugovora: 35.063 KM;
- Isporuka proizvoda od željeza – Izabrani ponuđač: “Penny Plus” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 22.221 KM;
- Isporuka opreme za sportska igrališta i parkovskog mobilijara – Izabrani ponuđač: “Biž sport” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 29.623 KM;
- Isporuka repromaterijala za cvijeće u maloprodaji – Izabrani ponuđač: “Lumen” d.o.o. Drinovci; Vrijednost ugovora: 29.983 KM;
- Isporuka rezervnih dijelova za IVECO – Izabrani ponuđač: “Trgometal” d.o.o. Sarajevo; Vrijednost ugovora: 34.970 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da je:

- u revidiranim slučajevima dodjele ugovora putem otvorenih postupaka kriterij za dodjelu ugovora bila ekonomski najpovoljnija ponuda, ali da uz objavljene podkriterije koji se primjenjuju pri ocjeni ponuda, opadajućim redoslijedom prema važnosti, nije navedeno relativno učešće za svaki podkriterij, niti je u obavještenjima o nabavkama objavljeno tačno mjesto, datum i vrijeme otvaranja ponuda, što nije u skladu sa članom 11. tačka i) i g) Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH, a u vezi člana 19. stav 3. i člana 34. Zakona o javnim nabavkama BiH. Otvaranje ponuda nije bilo neposredno nakon isteka roka za njihovo podnošenje, odnosno, prijem, što nije u skladu sa načelom transparentnosti javnih

nabavki. Prilikom ocjenjivanja i vrednovanja ponuda, u pojedinim slučajevima uzimani su u obzir i vrednovani dodatni kriteriji, kriteriji koji nisu bili objavljeni u javnom pozivu. U svim revidiranim slučajevima vrednovan je i bonitet ponuđača, koji ne spada u kriterije dodjele ugovora, već u suštini predstavlja kvalifikacioni kriterij.

Verifikaciju i kontrolu nabavljenih roba, izvršenih radova ili usluga, u ovisnosti o vrsti i vrijednosti, vršila su odgovorna lica. Ispostavljeni računi ili situacije po osnovu isporučenih roba, izvršenih radova i usluga računski su provjereni, likvidirani i ovjereni. Nismo utvrdili razlike i odstupanja fakturiranih cijena ili količina u odnosu na ugovorene.

Preporuka:

Sve postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa propisanim procedurama iz Zakona o javnim nabavkama BiH, podzakonskim aktima i vlastitim aktom. Objavljivati sve Zakonom propisane neophodne informacije, precizirati kriterije i dosljedno ih poštivati. Radi potpune transparentnosti postupaka javnih nabavki ponude otvarati u što kraćem razdoblju nakon isteka roka za njihovu dostavu, po mogućnosti odmah, a svakako isti dan.

5. KOMENTAR

Društvo je u ostavljenom roku dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja, broj: P-2382-1, od 10.08.2009. godine. Uz komentar, dostavljena je i dodatna dokumentacija.

Za izraženo mišljenje pod tačkama 2., 3. i 4. i navode u nalazu u vezi istih dato je obrazloženje, dok su za mišljenje pod tačkom 1. i konstatacije u nalazu koje se odnose na nepotpunu primjenu propisanih procedura o javnim nabavkama date i primjedbe.

Prihvatili smo dokumentaciono opravdane dokaze i sve što je imalo realnu osnovu za korekciju uključili smo u izvještaj.

Navodi u komentaru i primjedbe na mišljenje i konstatovane nepravilnosti u vezi nepotpune primjene provedenih procedura i postupaka javnih nabavki nisu osnovane i argumentovane, radi čega ih nismo mogli prihvatiti i uključiti u konačan izvještaj.

**Direktor sektora
za finansijsku reviziju javnih preduzeća**

Ismeta Junuzović, dipl.oec.

Vođa tima
Sead Čorbo, revizor za finansijsku reviziju, dipl.oec.

Član tima
Seida Isaković, pomoćnik u finansijskoj reviziji, dipl.oec.